

[Holger K. Nielsen]

over, at der ikke har kunnet skabes flertal for dette forslag, og det begrænser mulighederne for at få gennemført en kvotaordning i øjeblikket. Som sagt ønsker vi, at dette problem løses. Vi ønsker også at give det, vi vedtager her i dag, en chance. Hvis problemet ikke er løst inden udgangen af 1982, skal vi vende tilbage til de foranstaltninger, der foreslås i arbejdsministerens redegørelse fra februar måned.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Ja, og de foranstaltninger, der nævnes i redegørelsen fra februar måned, er to ting. Det er enten en form for kvotaordning, om hvilken undervisningsministeren for længst, nemlig under førstebehandlingen af dette forslag, har erklæret, at den af forskellige grunde ikke kan bruges, eller det er udvidede tilskud til Arbejdsgivernes Elevrefusion. Det er de muligheder, der foreligger. Når man i denne omgang for at få en forhøjelse igennem, hvortil arbejdsgiverne skal give 120 mill. kr., har ladet staten betale 40 mill. kr. dertil plus lovet det mulige tilskud på 600-750 mill. kr., vil det naturligvis heller ikke være nogen farbar vej, for arbejdsgiverne vil selvfølgelig sige: ja men når vi dengang, for hver gang vi betalte 120 mill. kr., fik noget i størrelsesordenen 600-700 mill. kr., må vi selvfølgelig afvise, at vi skal betale det hele.

Jeg kender naturligvis SFs ændringsforslag, men det, det her drejer sig om, er løsningen af praktikpladsproblemet og det er rigtigt, at der ikke herinde lige nu er parlamentarisk mulighed for det, men af hensyn til lærlingenes kamp uden for folketinget for ved tvang over for arbejdsgiverne at få presset igennem, at der bliver oprettet flere EFG-pladser og andre former for pladser, eventuelt nogle lærlingepladser rundt omkring, synes jeg, det er vigtigt at kende baggrunden for SFs holdning. Altså når SF har måttet indse, at der er ikke mulighed for at få arbejdsgiverfinansieringen eller -tvangen igennem, men alligevel stemmer for flere tilskud til de arbejdsgivere, der indtil nu ikke har villet imødekomme lærlingenes krav, er det så, fordi man tror på, at det hjælper noget, eller er det bare, fordi man skal have et eller andet igennem og derfor vil prøve med tilskud vel vidende, at det indtil nu ikke har

hjulpet, og vel vidende, at undervisningsministeren under førstebehandlingen af dette lovforslag har afvist de ting, der var nævnt i redegørelsen fra februar.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Der skal ikke være nogen tvivl om, at også SF støtter de aktiviteter, som lærlingebevægelsen udfolder for at skaffe flere praktikpladser. Som jeg sagde før, ønsker vi at give dette her en chance. Vi er kun ansvarlige for det i det omfang, problemet løses. Hvis det ikke er løst, skal vi vende tilbage til skrappe foranstaltninger.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

I betragtning af at der under denne debat ikke er sagt ét eneste ord, der ikke også blev sagt ved andenbehandlingen, finder jeg det ikke rimeligt at trække debatten i langdrag og skal bare henvise til det trykte referat af andenbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 150 stemmer mod 21.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Der er i udvalgsbetænkningen over lovforslaget gjort indstilling om, at udvalget vedbliver at bestå indtil samlingens slutning. Der som ingen udtaler sig herimod, vil jeg betragte dette som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af spiritus m.m.

(Lovforslag nr. L 201. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82. Anden behandling 2/6 82. Tillægsbetænkning 2/6 82).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af ministeren for skatter og afgifter (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af *ministeren for skatter og afgifter*:

Til § 1

Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 2 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Den i *stk. 2* nævnte regulering foretages sidste gang den 1. oktober 1983. Den efter denne regulering bekendtgjorte sats finder herefter anvendelse.«

Bemærkninger

Regeringen har noteret sig, at der næppe vil være et flertal for at fortsætte den automatiske pristalsregulering ud over 1983.

Ved ændringsforslaget er det derfor foreslået, at pristalsreguleringen af afgiftssatsen for spiritus foretages sidste gang den 1. oktober 1983.

Det er dog stadig regeringens ønske at kunne tage spørgsmålet om en fortsættelse af pristalsreguleringen op på et senere tidspunkt.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg skal her gøre opmærksom på, at dette er den første tredjebehandling af den lange række af lovforslag, der er om afgifter, og der vil derfor blive lejlighed til under denne sag at gøre mere generelle bemærkninger også af politisk karakter.

Jeg skal yderligere oplyse, at vi påregner frokostpause imellem kl. 12 og 13.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Bakholt (S):

Der er stillet en række ændringsforslag til den samlede afgiftspakke her mellem anden og tredje behandling. En del af dem indgår i de tillægsbetænkninger, der er fremlagt for

folketinget, og andre er stillet uden for betænkningerne.

Jeg skal knytte nogle bemærkninger til disse ændringsforslag.

Der er stillet 2 ændringsforslag, der vedrører indekseringen. Hr. Glistrup, fremskridtspartiet, har stillet et forslag om, at indekseringen skal bortfalde. Det gjorde man også ved andenbehandlingen af disse forslag, og da blev det stemt ned. Alligevel stiller hr. Glistrup det samme forslag en gang til.

Endvidere har ministeren stillet et ændringsforslag vedrørende indeksering, som betyder, at den indeksering, som er foreslået i lovforslagene, fastholdes indtil udgangen af 1983, hvorefter det skal tages op til en nyvurdering, om indekseringsreglerne skal fortsætte efter 1983. Vi er altså med vedtagelsen af denne indeksering sikret, at afgiftsniveauet for 1983 fastholdes, og vi risikerer således ikke noget fald i afgiftssatserne, hvor indekseringen gælder, og det er vi tilfredse med. Ændringsforslaget er udformet på en sådan måde, at det bliver folketinget, der kommer til at tage stilling til det videre forløb.

Vi har forstået, at det har været væsentligt for SF, at det videre forløb med hensyn til indekseringen bliver diskuteret i forbindelse med en skattereform, som vi jo drøftede her forleden, og det synspunkt har vi accepteret, og det har vi forståelse for. Vi forventer også, at vi i den kommende samling kan få en skattereform på baggrund af de udtalelser, der er faldet fra det radikale venstres og SFs side.

Herudover er der et par ændringer, som betyder, at øl- og tobaksafgifterne først træder i kraft et halvt år senere end oprindeligt planlagt, altså først til 15. december 1983. Det var den fællesnævner, der ligesom kunne få regnestykket til at gå op, således at vi kan gennemføre afgiftsforhøjelserne, og det kan vi naturligvis tilslutte os.

Endvidere er der stillet ændringsforslag om, at olieafgiftsforhøjelsen bortfalder. Vi har konstateret, at der i folketinget ikke er noget flertal for at gennemføre den. Det radikale venstre har i deres betænkning bidrag meddelt, at de indstiller forslaget til forkastelse, og det må vi tage til efterretning. Men vi finder, at en sådan olieafgiftsforhøjelse egentlig bør gennemføres, og vi har også bemærket, at det radikale venstre og SF er på-

[Bakholt]

rat til at tage den op igen til efteråret i forbindelse med en vurdering af, hvordan prisudviklingen i energipriserne i øvrigt har været, og det er vi også tilfredse med.

Jeg skal sige generelt om de ændringsforslag, der er stillet, at vi altså stemmer for de ændringsforslag, som ministeren har stillet, og stemmer imod dem, som øvrige partier har stillet. Jeg skal anbefale, at man stemmer for regeringens ændringsforslag og for pakken som helhed.

Gammelgaard (KF):

Hvilke ændringer er der egentlig sket i afgiftsbuketten siden i onsdags? Hvad er det, man er nået frem til i forliget mellem socialdemokratiet og socialistisk folkeparti? I onsdags behandlede vi 17 afgiftsforslag. Nu sker der en udskydelse af ikrafttrædelsesdatoen for afgifterne på to af dem, nemlig øl og tobak til 15. december. Olieafgiftsforhøjelsen gennemføres ikke nu, men regeringen vil vende tilbage til den og vil komme med et forslag om en olieafgift til efteråret. Den automatiske pristalsregulering foretages kun til og med 1983, men regeringen vil også rejse dette spørgsmål igen. Alt det andet i afgiftspakken gennemføres uændret.

Det vil altså sige, at der stort set ingen ændringer er sket i det, som vi i dag behandler, i forhold til det, som vi fik forelagt i onsdags. Provenuforskellen er i hvert fald forsvindende lille. Hvad enten man regner med 3,5 mia kr. eller 4 mia kr. i provenu, får det ingen positiv indflydelse på den økonomiske udvikling her i landet. De provenuberegninger, regeringen er gået ud fra, bygger altså på uændret forbrug, og det er det første, der ikke kommer til at holde. Forslagene vil slet ikke få den provenuvirkning, regeringen forestiller sig; der bliver tale om et væsentlig lavere provenu.

Dertil skal medregnes de øgede udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse som følge af den stigende ledighed, der forårsages af afgiftsforhøjelserne. Den forøgede arbejdsløshed skyldes for det første den forbrugsbegrænsning, der trods alt bliver tale om, men jo også, at disse afgifter vil give anledning til nye lønstigninger og dermed en dårligere konkurrenceevne for det danske erhvervsliv. Afgifterne vil også give anledning til øget grænsehandel, og der er heller ingen tvivl

om, at den såkaldte undergrundsøkonomi vil blive yderligere udbredt.

Der bliver altså, uanset om provenuet er 3,5 eller 4 mia kr., tale om, at man forstærker de depressive tendenser i økonomien. Man kan diskutere, hvor stor ekstra arbejdsløshed der bliver tale om. Industrirådet har peget på, at man med de forslag, vi behandlede i onsdags, fik 15-20.000 ekstra arbejdsløse, og det tal bliver nok ikke meget forskelligt nu efter vedtagelsen af de ændringsforslag, som regeringen stiller.

Regeringen må erkende, at man ikke kan lukke statskassensruddet ved skatte- og afgiftsforhøjelser. Det kan kun ske gennem offentlige besparelser, men det vil socialdemokratiet jo altså ikke. Socialdemokratiet viser med den økonomiske politik, som vi i dag har fået forelagt, at man fuldstændig har givet op over for problemerne. Hvad betyder 3,5 mia kr., hvis man nu sagde, at regeringens provenuberegninger holdt, i forhold til et underskud på statsbudgettet på over 50 mia kr.? Ingenting.

Det var ikke afgiftsforhøjelser, men det var skattelettelser gennemført med udgangspunkt i en offentlig udgiftsreform og resulterende i frivillig indkomstilbageholdenhed, vi burde have diskuteret her i folketinget i dag. Det ville nemlig føre til en forbedring af erhvervslivets konkurrenceevne, og det er det, det drejer sig om.

Desværre har vi jo oplevet både under udvalgsbehandlingen og under første- og andenbehandlingen her i salen, at regeringen og dens skatteminister har vist, at der er en afgrund mellem regeringens og ministerens og så erhvervslivets opfattelse af, hvorledes problemerne i dansk økonomi skal løses.

Det er nok det mest tragiske ved det hele, at regeringen forstår så lidt af, hvad erhvervslivet ønsker, og hvad erhvervslivet påpeger er nødvendigt at få gennemført, for at vi kan få løst vores økonomiske problemer.

Skatteministeren har brugt meget stærke betegnelser om Industrirådets indlæg i debatten, dets beregninger var vilde og lignende, har skatteministeren sagt. Skatteministeren har faktisk hånligt afvist alle de indvendinger, som er kommet fra erhvervslivets organisationer i øvrigt og fra enkelte erhvervsfirmer, ja, der har slet ikke været tale om noget samspil med det private erhvervsliv, hvad der

[Gammelgaard]

ville være nødvendigt, hvis vi skulle løse problemerne.

Der er tale om en meget dårlig forberedt lovgivning, det er blevet påvist helt tydeligt. Man kan nævne eksempler fra deputationernes fremmøde, hvor man har påpeget, at der var uklare definitioner og uklare formuleringer i lovgivningen, og at lovgivningen på en række punkter er håbløs at administrere.

I øvrigt er det interessant, at ud over de store afgiftsområder, hvor man regner med et ret omfattende provenu set i relation til den samlede pakke, har man revet sig i håret, og så har man altså fundet frem til nye og helt uhørte afgiftsområder. Man er gået så langt, at man har lagt afgift på ukrudts- og rottebekæmpelsesmidler, turistikørsel, videomaskiner og -bånd osv. Regeringens fantasi med hensyn til at finde nye afgiftsområder fejler i hvert fald ikke noget.

Det er særdeles beklageligt, at hovedparten af afgifterne nu gennemføres. Hvis jeg skal nævne et enkelt eksempel, vil jeg tage benzinafgiften frem. Da man sidst gennemførte en forhøjelse af benzinafgiften af tilsvarende størrelse som her foreslået – og den blev gennemført pr. 1. juli 1979 – skete der straks efter en markant nedgang i provenuet af motorafgifterne; alene for registreringsafgiften var der et minus på 2 mia kr. Den samlede beskæftigelse i branchen blev stærkt formindsket, der opstod et voldsomt pres på de kollektive trafikmidler, effektiviteten blev forringet, nyt materiel måtte anskaffes osv. De offentlige finanser blev således hårdt belastet af nedgangen i afgiftsprovenu og indkomstskatter og stigningen i udgifter til kollektiv trafik og til dagpenge til de arbejdsløse. Jeg tror, det er meget typisk for, hvorledes disse afgifter kommer til at virke. Det er skade, at regeringen ikke vil erkende, at dette bliver virkningen.

Konklusionen er, at man her gennemfører en afgiftspakke, som kun har negativ indflydelse på den økonomiske situation. Der bliver tale om større arbejdsløshed, større inflation, dårligere konkurrenceevne over for udlandet og dermed større gældsætning både indadtil og udadtil.

Hvad angår ændringsforslagene, indtager vi samme holdning, som vi gjorde ved andenbehandlingen. Det konservative folkeparti har hverken lod eller del i disse afgiftsforslag, og vi vil undlade at stemme til de æn-

dringsforslag, som er stillet som led i forliget mellem S og SF.

Jeg skal gøre opmærksom på, at på et enkelt område er der stillet et ændringsforslag af partier uden for forligskredsen; det drejer sig om en lempelse for bygassen, og dette forslag vil vi stemme for. Men generelt vil vi ikke tage medansvaret for denne forfejlede økonomiske politik, og ved den endelige afstemning vil det konservative folkeparti stemme imod alle afgiftsforhøjelserne.

Ivar Hansen (V):

Det forlig, der efter mange overvejelser og meget tovtværkeri og dramatik, kan man vel også sige, blev indgået i aftes mellem regeringen og socialistisk folkeparti, må jo fortælle dette folket og offentligheden, at det er regeringens agt fra nu af primært at satse på SF som politisk samarbejdspartner. Det er der for så vidt ikke noget overraskende i, men nu har vi i hvert fald i meget høj grad fået det slået fast. Det er klart, at med hensyn til de politiske konsekvenser af en sådan udsigt kan der siges ganske meget, men det er vel nok en debat, der hører hjemme under et senere punkt på dagsordenen, nemlig afslutningsdebatten, som vi senere kommer frem til. Derfor vil jeg i særlig grad hæfte mig ved de skattepolitiske udsigter efter den aftale, der er indgået.

Man bliver jo en anelse mistænksom, når man ser, hvad SF har fået ud af den megen dramatik og hektiske aktivitet i går. Det er ikke meget. Man har fået indekseringen udsat for et par forslags vedkommende og generelt fået indekseringen begrænset til udgangen af 1983. Men kunne det nu bære så mange forhandlinger og så mange timers dramatik, medmindre der var andre ting med i aftalerne? Det er sådan set det, der gør os noget mistænksomme og også medfører, at vi synes, det kunne være interessant at få forskellige aspekter belyst under denne debat, ikke så meget med hensyn til, hvad der skal ske resten af dagen, for det kan vi jo stort set forudse, men måske nok mere, hvad der sker i løbet af efteråret. Hvad er det for tilsagn, socialistisk folkeparti har fået af regeringen med hensyn til indførelse af en værdistigningsafgift og med hensyn til indførelse af en renteskat? Hvad er det for aftaler, man her har truffet? Jeg har jo lagt mærke til, at det

[Ivar Hansen]

radikale venstre i sit betækningsbidrag til avancebeskatningslovforslaget i forbindelse med fast ejendom, som vi behandlede i går, har givet udtryk for, at man er parat til at diskutere en værdistigningsafgift, men først den dag man har set, hvordan den nu gennemførte avancebeskatning virker, og jeg går ud fra, hr. Bernhard Baunsgaard, at man bør have en rimelig tid til at vurdere virkningerne af en sådan. De aftaler, der måtte foreligge mellem regeringen og SF på rentebeskatningens og værdistigningsafgiftens område – og disse sager er jo vigtige for den danske befolkning – betyder jo, at man kan stille endnu et spørgsmål, nemlig dette: hvis det er en aftale mellem et mindretal her i folketinget – og det er det jo – hvad vil der så ske, hvis SF ikke får sin vilje? Vil der så ske det, at vi til efteråret ser forslag her i folketinget om, at indekseringen af disse afgifter falder væk igen for 1983? Der er alt i alt mange interessante perspektiver i denne sag. Jeg ville meget ønske, at vi i løbet af denne debat kunne få nogle af disse ting afdækket nærmere.

Så vil jeg da også gerne give udtryk for den forhåbning, at regeringen og dens forligspartier nu selv er klar over, hvad det er, vi skal stemme om her i løbet af de næste timer. Jeg siger det, fordi vi jo har oplevet – som jeg sagde ved anden behandling – i skatte- og afgiftsudvalget en behandling, som har haft et uvirkelighedens skær over sig, og som vel knap nok har været helt værdig for dette folketing, fordi vi i udvalget har brugt mange timer til at gennemgå forslag og konsekvenserne af samme, og bagefter er forslagene slet ikke blevet til noget. Som eksempel herpå kan jeg nævne, at vi skal stemme om afgiften på olieprodukter, og resultatet af denne afstemning vil jo blive, at alt vil være som tilforn med hensyn til afgiften på olie. Altså stor ståhej for ingenting.

Så kan man også sætte spørgsmålstegn ved de provenumæssige virkninger af denne afgiftspakke, som nu endelig er klar til vedtagelse, som den nu ser ud. Det kunne være interessant at få at vide, om finansministeren er tilfreds med den finanspolitik, der bliver resultatet, når denne dag er gået til ende. Det kan han vel næppe være. Men spørgsmålet er jo, om det alt sammen er særlig interessant, for sagen er vel nok den, at virkningerne af denne afgiftspakke vil være en lang

kæde af negative udviklingstendenser i det danske samfund, som betyder, at det egentlige økonomiske skøn – og det bliver næppe lysteligt – først kan opgøres på et senere tidspunkt.

Her er vi virkelig ved en sag – jeg var inde på det samme tema ved anden behandling – hvor vi igen klart har fået afdækket, at vi er i en økonomisk situation i det danske samfund, hvor selv forholdsvis moderate ændringer i vores afgiftssystem i opadgående retning har betydelige virkninger for beskæftigelsen og for investeringerne, og jeg må ligesom den konservative ordfører sige, at det gør ikke noget stort indtryk, når skatteministeren skruer sig op og med store ord afviser Industrirådets vurdering af denne afgiftspakke. Efter vores opfattelse er der ingen tvivl om, at udgifterne til arbejdsløshedsunderstøttelse og andet vil vokse væsentligt som følge af den omkostningsstigning, der bliver følgen af denne række af afgiftsforhøjelser, og sagen er i og for sig alvorlig, for man kan jo trække en parallel.

Vi har just afsluttet tredjebehandlingen af forslaget om at indføre en jobskabelsesordning, og det bliver jo en lovgivning, som afstedkommer oprettelse af en lang række kunstige og kortvarige arbejdspladser uden nogen egentlig produktivitet. Hvad er det så, vi oplever på dette område? Vi oplever en anden del af regeringens politik, nemlig en række afgiftsforhøjelser, som vil betyde nedlæggelse af en lang række arbejdspladser inden for den produktive sektor, og det tør jo nok siges at være en selvmodsigende politik; derfor beklager vi fra venstre meget stærkt, at den bliver gennemført.

Jeg har ved en tidligere behandling specielt nævnt den del af afgiftspakken, der drejer sig om energiafgifterne. Jeg vil gerne trække den frem igen, fordi vi anser den for en meget uklog politik, i særlig grad fordi de betydelige negative virkninger for beskæftigelsen og i øvrigt for varmeplanlægningen i udvalget er blevet meget, meget klart dokumenteret.

Jeg skal så blot til slut i denne omgang sige, at vi ligesom ved anden behandling her ved afslutningen har den generelle holdning, at vi ikke vil medvirke til regeringens ændringsforslag, og at vi vil stemme imod disse afgifter. Der er dog enkelte undtagelser, jeg gerne vil nævne, og det er ændringsforslaget

[Ivar Hansen]

om nedsættelse af gasafgifterne. Det ændringsforslag vil vi stemme for. Vi vil ligeledes stemme for L 200, for lovforslaget om en forhøjelse af grænsen for afskrivning på erhvervsbiler og for lovforslaget om en lempelse af registreringsafgiften.

Rahbæk Møller (SF):

Socialistisk folkeparti vil her ved tredjebehandlingen stemme for samtlige foreslåede afgiftsforhøjelser med de ændringsforslag, der er stillet af ministeren for skatter og afgifter. Vi vil stemme imod de ændringsforslag, der er stillet af hr. Glistrup. Angående nedsættelsen af registreringsafgiften vil vi stemme for ministerens ændringsforslag, men imod selve forslaget.

Det har hele tiden været vores holdning, at vi ville være med til at skaffe de nødvendige indtægter til at finansiere regeringens politik, i den udstrækning vi kunne støtte denne politik. I dette lys er vi meget tilfredse med, at afgiftsforhøjelserne på øl og tobak udskydes til den 15. december, og at den planlagte dyrtidsforhøjelse på øl pr. 1. oktober helt bortfalder.

En række store reformer er planlagt gennemført til efteråret, først og fremmest en skattereform, og herunder en beskatning af hidtil skattefrie institutioner. SF lægger megen vægt på, at disse reformarbejde gennemføres med et tilfredsstillende resultat, og vi har derfor været indstillet på at bøje os langt, for at regeringen skulle have mulighed for at fortsætte planlægningen af disse reformer, men vi har ikke ønsket, at samtlige afgiftsforhøjelser, som regeringen ønskede gennemført, trådte i kraft, før vi kendte disse reformers skæbne nøjere. Jeg skal derfor allerede nu meddele, at hvis forhandlingerne om disse reformer ikke får et tilfredsstillende forløb, vil SF før den 15. december stille forslag om, at forhøjelserne på øl og tobak ikke kommer til udløsning.

Om indekseringen af nogle af punktafgifterne skal jeg sige, at vi hele tiden har været skeptiske over for det geniale i den idé. Vi er derfor meget tilfredse med, at indekseringen bortfalder med udgangen af 1983.

Kalnæs (SF):

Jeg skal blot sige om olieafgiften, at vi i SF, er meget tilfredse med at der ikke bliver

nogen forhøjelse af afgiften på fyringsolie på nuværende tidspunkt. Jeg skal også sige, at vi er parate til at tage spørgsmålet op igen til fornyet overvejelse til efteråret. Vor holdning til olieafgiften til den tid vil være afhængig af, hvordan prisudviklingen på olie har været indtil da, og også af, hvordan den fremtidige udvikling ser ud til at tegne sig. Vi kan tiltræde, at der med dette lovforslag efter vedtagelsen af regeringens ændringsforslag, som vi kan støtte, skabes parallelitet mellem beskatning af kul og olie, der bliver anvendt på kraftvarmeværker, og det er altså ikke rigtigt, som hr. Ivar Hansen sagde, at der med vedtagelse af dette forslag ikke sker nogen som helst ændring af afgifterne på olie. Med vedtagelse af forslaget vil olie, der anvendes på kraftvarmeværker, bliver afgiftsbelagt, i det omfang den bruges til varmfremstilling, og det synes vi også er meget rimeligt.

Glistrup (FP):

I TV-aktualitetshalvtimen i aftes fik vi at vide, at 81 ud af dette folketings medlemmer nu er enedes om, hvordan man vil udforme de forslag, som vi her drøfter under ét. Derfor er det meget spændende spørgsmål jo, om disse 81 yderligere skulle kunne få tilslutning fra 9 stemmer, for med de 9 stemmer yderligere er man oppe på 90, og det vil altså sige, at man har et flertal. Der er et enkelt parti herinde, som har 9 stemmer, og derfor er der jo ikke noget mærkeligt i, at interessen i dag i meget vidt omfang knytter sig til det radikale venstre og til det radikale venstres holdning.

Da vi her til morgen kom ind på Christiansborg, fandt vi selve forslagene fra det forlig, der var indgået i TV-Aktuelt i aftes, i vore bokse, og så er det jo altså, man forsøger at læse dem med radikale briller for øjnene, og så ser man, hvad der er. Det eneste konkrete tal i forliget mellem de 81 medlemmer i de forslag, som vi fandt i morges, er de 808 mill. kr., som man svækker giftskatterne med inden for de allerførste måneder her inden for det første lille års tid. Det fastslås, at giftskatterne nu skal være 808 mill. kr. mindre end det, der blev vedtaget ved anden behandling, og så er det store spørgsmål: vil det radikale venstre give de afgørende 9 stemmer? For det, det hele drejer sig om, er jo, hvordan man kommer fra 81 til 90. Vil

[Glistrup]

det radikale venstre forøge giftskatterne med 808 mill. kr. inden for det første års tid sammenlignet med, hvordan situationen var efter disse forslags andenbehandling? Det er den afstemning, der må være den helt afgørende, og da klinger heldigvis endnu i ørerne på os de malifulde og faste ord, som hr. Bernhard Baunsgaard udtalte fra denne talerstol både ved første behandling og ved anden behandling, da hr. Bernhard Baunsgaard meget, meget kraftigt fik fastslået, at for det radikale venstre er det under alle omstændigheder ud fra sundhedspolitiske og befolkningspolitiske hensyn det helt afgørende, at man ikke slækker på giftskatterne. Derfor er det helt afgørende problem i dag: vil man på trods af disse udtalelser fra hr. Bernhard Baunsgaard sikre, at giftskatterne nu bliver 808 mill. kr. mindre det første år? Hvis ikke hr. Bernhard Baunsgaard vil det, tæller det, vi så i TV-Aktuelt i aften, jo overhovedet ikke noget som helst, for det var ganske klart, at prisen fra SFs side var at få disse 808 mill. kr. i kassen for at øge befolkningens mulighed for at svælge i disse mere eller mindre farlige giftstoffer; man skulle altså billiggøre det med disse 808 mill. kr.

Men det er jo ikke bare hr. Bernhard Baunsgaards ord, vi meget kraftigt erindrer os. Vi erindrer os også hr. Niels Helveg Petersens ord om, at det ikke kan nytte noget i den fortvivlede situation, som dette lands økonomi er kommet ud i, bare at skyde de finanspolitiske klaringer af problemerne ud i nogle måneder, eventuelt til efteråret, eventuelt til næste forår, eller hvor langt man kan; man må i hvert tilfælde fastholde de finanspolitiske resultater, der er nået. Vil det radikale venstre på trods af disse meget, meget tydelige udtalelser fra hr. Niels Helveg Petersens side så at sige hver anden aften i fjernsynet gennem det sidste halve år nu give slip på disse 808 mill. kr. og altså gøre det specielt på giftskatteområdet? Er det blevet radikal politik dagen før grundlovsdag i året 1982, fuldstændig på tværs af, hvad det radikale venstre har sagt gennem hele den foregående periode?

Men hvis der var nogle fra det radikale venstre, der ydermere havde lyttet til, hvad hr. Rahbæk Møller sagde heroppe, måtte de jo forstå, at dette forlig adskiller sig meget fra de forlig, vi ellers plejer at opleve herinde, for når man har spist retten, man har

opnået ved forliget – her de 808 mill. kr. mere i giftskatter, som SF altså nu skal se at forhindre – skal man normalt også betale prisen, og så skulle man altså respektere, at forhøjelsen trådte i kraft den 15. december. Men hr. Rahbæk Møller sagde så at sige ordret gengivet, at hvis SF ikke er tilfreds – altså et fuldstændig rundt og bredt begreb – med tilstanden, når vi kommer frem til november måned, vil SF ikke betale prisen og ikke være med til en giftskattestigning fra den 15. december; så vil SF tage et initiativ. Man har taget det forbehold, før der er stemt om det forlig, som man er indgået på i går, at hvis der ikke er tilfredshed i november i SFs hovedbestyrelse, der vist har 18 plus 18 plus 4 medlemmer, vil man sørge for fra SFs side, at giftskattenedsættelsen i forhold til, hvad der blev vedtaget ved anden behandling, bliver permanent. Det vil med andre ord sige, at det er ikke bare de 808 mill. kr. i giftskatter i det første lille års tid, som de radikale nu skal levere de fornødne 9 stemmer til, men det er eventuelt en faktisk giftskattereduktion på længere sigt. Det er en besynderlig situation, vi er kommet i, hvis det radikale venstre virkelig i den grad skulle vende ryggen til alt, hvad dette parti har stået for under drøftelserne om disse afgiftsforslag.

Men midt i al mistrøstigheden, hvor der måske er nogle, der siger, at de har dårlige erfaringer med det radikale venstre, er det sådan, at vi da alle sammen glædede os over i Radioavisen i morges både kl. 7 og kl. 8 at høre hr. Niels Helveg Petersen meget klart understrege, at det radikale venstre ikke er part i forliget fra i går. Det radikale venstre vil fra sag til sag stemme således, som det er overensstemmende med det radikale venstres opfattelse af de enkelte spørgsmål, og hvis man altså ikke er drejet 180 grader med hensyn til sine standpunkter til de enkelte spørgsmål, må man være imod denne muligvis permanente nedsættelse af giftskatterne. Derfor ser vi med fortrøstning hen til, at det radikale venstre ikke vil forsyne forligspartierne med de 9 stemmer, som de mangler for at få tingene hjem.

Jeg hørte også, at det radikale venstres leder kom med nogle andre udtalelser, som i hvert tilfælde var specielt strammet op i det dagblad, som vel nok står SF nærmest nu om dage; Politiken hedder det. Det var engang

[Glistrup]

noget, der havde med de radikale at gøre, men nu er det jo SF's ønsketænkerblad. Deri sagde man, at det radikale venstres holdning ville være den, at man måtte sige: nå! Ikke med en Liva Weel-betoning, men langt mere i skikkelse sådan af Den bedrøvelige Ridder. Man siger: nå, når regeringen altså er kommet til det resultat, at den ikke vil have flere penge i kassen, vil det radikale venstre da ikke pånøde regeringen det. Men det radikale venstre må forstå, at det er ikke alene socialdemokratiet og socialdemokratiets vælgere og deres børn og børnebørn, der skal betale den gæld, der opstår som følge af, at der nu ikke kommer disse milliardbeløb fra giftskatter i kassen; den skal også betales af de radikale vælgere og deres børn og børnebørn, hvis der er sådanne, og af efterkommerne af alle os andre. Derfor kan det ikke nytte noget at sige: nå, når regeringen ikke vil have pengene i kassen, må regeringen selv om det, for det ville i hvert tilfælde kræve, at man stillede væsentligt bedre pantebrevne som sikkerhed, end regeringen og dens boligselskaber plejer at gøre, og at man virkelig sørgede for, at man havde skaffet dækning på anden måde. Derfor er Politikens udlægning, at de radikale bare kan give los med hensyn til disse milliardbeløb, som ellers kunne komme ind i giftskatter, aldeles forfejlet. Jeg håber, at når vi nu får den radikale ordfører på tallerstolen, vil han være så meget tilhænger af genbrugstanken, at han vil genbruge det, som han sagde ved første og anden behandling om giftskatterne, for hvis han bare vil stå på de samme synspunkter, kan vi glæde os over, at det, vi så om S-SF-forliget i aftes, var en lige så ligegyldig parentes i danmarkshistorien som det renteforlig, vi så for et par år siden; det viste sig jo også at være en ligegyldig parentes. Jeg beder til, at det også sker i dette tilfælde.

Bollmann (CD):

Vi har i CD med stor interesse fulgt gårsdagens øvelser, der nu betyder, at indeksreguleringen delvis er opgivet af regeringen efter ønske fra SF, ligesom ændringsforslagene her ved tredje behandling vil betyde en betaling til SF på mere end $\frac{3}{4}$ mia kr., hvis lovforslaget altså vedtages. Det er egentlig en besynderlig udgang på et forløb, hvor adskillige ministre gennem de senere måneder flere

gange har sagt, at hele regningen skulle betales, og at man i modsat fald ville betragte alle planerne som bortfaldne. Men finansministeren må åbenbart have skiftet mening ligesom altså også de radikale.

Det, der nu sker, er, at ikrafttrædelsen for flere af afgifterne udskydes, og at indekseringen stoppes efter reelt et år. Hvad er der så egentlig tilbage af den store og flotte idé, som ikke mindst de radikale har agiteret for? Ministeren skriver ganske vist, at det fortsat er regeringens ønske at tage indekseringen op senere, men hvor stor en garanti har man i dag for, at det bliver lettere at gennemføre en sådan regulering på et senere tidspunkt?

Jeg skal i øvrigt generelt sige om de ændringsforslag, som vi har set her til sidst, at vi ligesom ved anden behandling ikke vil blande os i udformningen, og at vi derfor undlader at stemme til disse ændringsforslag.

Men vi har med interesse bemærket, at der også ligger et ændringsforslag om at lade afgiftsforhøjelser på olien falde, og da vi generelt er imod alle forhøjelserne, vil vi selvfølgelig stemme for dette. Jeg har dog et par spørgsmål til ministeren i den forbindelse.

Jeg vil først spørge, om den regulering, man taler om i bemærkningerne, er den samme regulering, som energiministeren bebudede for nogen tid siden. Jeg prøvede at spørge i udvalget, og da mener jeg jeg fik det svar, at det var det ikke. Men det kan jo godt være, at det ser anderledes ud i dag, efter at olieafgiftslovforslaget er taget af bordet.

Det andet, jeg kunne tænke mig at spørge om, er: hvad er det egentlig for nogle argumenter, der har overbevist ministeren? Er det f.eks. prisrelationerne til naturgassen, der har fået ministeren til at droppe forslaget? Det var jo noget, der blev drøftet meget her i salen i går.

Og så vil jeg i øvrigt henstille til ministeren, at han, hvis han igen kommer med et lignende forslag, så ser at få foretaget nogle beregninger, der fortæller, hvor stort et ekstrabeløb D.O.N.G. egentlig vil få i kassen ved en olieafgiftsforhøjelse.

Vi har også her i anden omgang i udvalget drøftet kulafgiften, og det interessante er, at afgiften tilsyneladende kan indbringe op til 100 mill. kr. mere, end ministeren har regnet ud. Jeg mener, det fremgik tydeligt af de henvendelser, vi fik mellem anden og tredje behandling. Jeg ved selvfølgelig ikke, hvis

[Bollmann]

beregninger der er mest rigtige, men det giver i hvert fald et klart billede af, hvor stor usikkerhed der er om hele provenuet.

Aftalen eller forliget, eller hvad det nu skal kaldes, medfører jo også, at lovforslaget om registreringsafgiften mishandles. Der var ikke store ting tilbage, efter at man både havde sat reguleringsbeløbet og selve knækket ned i forhold til det oprindelige forslag, men efter ændringsforslaget her skal man faktisk have lup for at få øje på forbedringerne.

Selvfølge stemmer vi imod den sidste forringelse, men det er lige så selvfølgelig, at vi stemmer for lovforslaget ved den endelige afstemning.

Jeg skal sige om gasafgiften, at vi kan stemme for det ændringsforslag, der er stillet om en nedsættelse af bygasafgiften.

Så skal jeg i øvrigt beklage, at vi overhovedet ikke her i sidste omgang har haft mulighed for at se på virkningerne af ændringsforslagene, men da vi har sagt, at vi ikke vil tage del i dette, kan man kun konstatere, at ansvaret må ligge hos ministeren og de partier, der stemmer for her ved tredje behandling.

Der har været sagt en del om virkningerne på beskæftigelsen og på konkurrenceevnen. Det skal jeg ikke fordybe mig meget i her, for man kan vel næsten stille de beregninger op, man har lyst til. Som jeg sagde ved anden behandling, er hovedindtrykket klart negativt, også selv om lønmodtagerorganisationerne har forholdt sig ret passivt, i hvert fald generelt, men vi har dog haft nogle enkelte henvendelser fra lønmodtagergrupper, der har gjort opmærksom på, hvilke konsekvenser man regner med at afgiftsforhøjelserne får.

Derimod er der ingen tvivl om, at virkningerne på grænsehandelen vil være alvorlige, og det forekommer ikke særlig genialt at genere grænsehandelen så groft netop nu, hvor der var en tendens til, at der skete en tilnærmelse mellem tyske og danske afgifter.

Hvem der så har snydt hvem af regeringen, SF og de radikale, skal jeg ikke blande mig i; der ser også ud til at være meget stor uenighed i pressen i dag om det spørgsmål. Men det er klart, at vi nu må regne med en skattereform, der går langt videre end den, man kan se ud af forslagene og hensigterne i dag.

Der er for os ingen tvivl om, at pensionskasser, forsikringsselskaber osv. får meget at glæde sig til her i efteråret, og det er bl.a. derfor, vi siger nej til afgiftsforhøjelserne i dag. Men det er også, fordi vi, som jeg også sagde ved både første og anden behandling, hverken har haft indflydelse på disse loves udformning eller på de initiativer, der skal finansieres med disse afgifter.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er jo det spændende ved politik, at man aldrig kan vide, hvordan det ender, før man har set afslutningen.

Jeg vil gerne i anledning af de bemærkninger, der er faldet fra hr. Glistrup, og som er sådan mere privat antydet fra anden side, gøre et par ting klart, også i anledning af det, fru Ebba Strange, formanden for SFs folketingsgruppe, ligesom antydede i går aften i TV.

Det radikale venstre er ikke deltager i noget forlig omfattende socialdemokrater og SF. Det radikale venstre er ikke deltager i nogen aftale omfattende socialdemokratiet, SF og de radikale. Vi er i dag bundet af de beskeder, vi har givet i betænkningerne efter andenbehandlingen her i salen. Man kan slå op og se, hvad vi ønsker. Er der mulighed for at opfylde de ønsker, vi har, tager vi naturligvis imod dette tilbud.

Må jeg lige sige, når man fra fru Ebba Stranges og anden side taler om en indkomstskattereform, at da vi for kort tid siden havde en debat om redegørelsen om en skattereform, opfordrede jeg meget stærkt partierne til højre i salen til at gå ind i diskussionen, idet jeg gjorde dem opmærksomme på, at det var nødvendigt at få en skattereform. Ønsker vi at opretholde fællesskabet, er det nødvendigt, at vi får en anden skattelov, der ikke i den grad opfordrer til egoistisk brug af reglerne.

Jeg har skønnet på grund af de udtalelser, der er faldet fra socialdemokratiets side, at det må være muligt for socialdemokrater og de radikale at tale sig frem til en fælles holdning, og jeg sagde, at derefter må vi tage flertallet, hvor det viser sig, for skattereformen. Det vil jeg gerne gentage her. Jeg har intet imod, at dette flertal, hvis man ikke fra anden side er parat, etableres ved hjælp af SF, men jeg kan ikke på forhånd godtage adskillige af de antydninger, der er kommet

[Bernhard Baunsgaard]

fra SFs side. Jeg gentager, at de antydninger, der er kommet fra socialdemokratisk hold, er af en sådan karakter, at jeg mener, der er en god baggrund for at nå frem til en enig indstilling mellem de radikale og socialdemokraterne, og her vil jeg gerne have lov til, da vi jo er begyndt på at diskutere skat i lidt bredere almindelighed, at citere lidt fra en skrivelse, som jeg fik stukket i hånden i går, og hvori der står: SF er imidlertid villig til at medvirke til fremskaffelsen af det ønskede provenu – altså det, der kommer til at mangle efter SFs aftale med socialdemokratiet – således at det resterende beløb bringes til veje til efteråret. Jeg opfatter det sådan, at SF – og de kan jo rette mig, hvis jeg opfatter det forkert – mener, at det resterende provenu bl. a. kan nås ved en værdistigningsafgift. Hvis dette ikke er rablende urealistisk og virkelighedsfjernt, så ved jeg ikke, hvad det er. En værdistigningsafgift på et tidspunkt, hvor ligningsrådet anbefaler, at man nedsætter vurderingerne med 10 pct.! Skal man så til at beregne værdistigningsafgiften af nedsættelsen, af værdiforringelsen, eller hvad har man tænkt sig?

Jeg tror ikke, der er meget hold i SFs tanker på disse skatteområder, og jeg skal lade være med at tage andre antydninger frem.

Jeg gentager det, vi sagde vedrørende avancebeskatningen, og som også har været omtalt heroppe, at vi er parat til at drøfte principperne for en værdistigningsafgift, men urealistisk ud over alle fantasiens muligheder er det at forestille sig, at der i løbet af efteråret ad denne vej skulle kunne komme et manglende provenu frem.

Må jeg så sige, at vi ønsker at få gennemført samtlige lovforslag, som de foreligger efter anden behandling, undtagen lovforslag nr. L 211, det, der handler om forskellige olieprodukter; det vil vi, som jeg har meddelt i betænkingsbidraget, stemme imod.

Der er så fra ministerens side efter aftalen mellem socialdemokratiet og SF stillet ændringsforslag uden for tillægsbetænkningen. Der er stillet forslag om rettelser til indekseringen for så vidt angår lovforslagene nr. L 201, L 202, L 203, L 204, L 212 og L 215. Det er en begrænsning af indekseringen til året 1983. Vi er utilfredse med det. Hvis der er chance for at undgå det, vil jeg meget gerne overveje det, men jeg kan med det samme tilføje: vi løber ingen chancer på dette områ-

de. Det, der er aftalt mellem socialdemokratiet og SF, er så meget bedre end ingenting, at er dette den eneste mulighed, er der for os ingen diskussion, så stemmer vi for det. Jeg forstår simpelt hen ikke SF-agitationen, på dette område heller, bliver jeg vel nødt til at føje til, efter at jeg har redegjort for, hvorfor jeg synes, de er helt virkelighedsfjerne på værdistigningsafgiftsområdet: at tro at der kan komme noget ud af det til efteråret, når grundpriserne falder! Jeg forstår simpelt hen ikke, at man her vover at gå op og sige, at det er dagligvarer, der er nødvendige for familierne, når det drejer sig om øl, spiritus, vin, tobak – det er jo de væsentlige af dem, det er dér, det tunge ligger – al den stund vi ved, at i hver fjerde af de trafikulykker, vi skal se i sommer, er spiritus indblandet, al den stund vi ved, at mellem 80 og 90 pct. af de voldelige overfald er fremkaldt af spiritus.

Fru Ebba Strange har som repræsentant for SF ofte talt om, at hun er meget betænkelig ved den megen vold, der finder sted inden for hjemmets fire vægge; ofte er spiritus indblandet også i den. Hvorfor i alverden vælger man at slå ned på lige netop disse afgifter, når man vil demonstrere?

Men jeg håber, det er klart: vi er ikke deltagere i noget forlig, vi er ikke deltagere i nogen aftale, vores ønske er, at de oprindelige forslag gennemføres, men vi vil have sikkerhed.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Jeg takker hr. Bernhard Baunsgaard for hans meget klare erklæring og skal, for så vidt angår de 16 stemmer, som fremskridtspartiet råder over, give hr. Bernhard Baunsgaard sikkerhed for, at de i hvert fald deltager. Så må vi høre, hvad de andre siger. Med andre ord: situationen er den, at hr. Bernhard Baunsgaard henviser til, at de radikale ikke er deltagere i noget forlig, hr. Bernhard Baunsgaard henviser til, at det, de radikale ønsker at få gennemført, er det, de radikale tilkendegiver i betænkningerne.

Det, vi behandler i øjeblikket direkte, er lovforslag nr. L 201, og her har fremskridtspartiet på et enkelt punkt afvejet fra de radikale, nemlig ved at stille et ændringsforslag i betænkningen – det eneste ændringsforslag i betænkningen. Det er hermed trukket tilbage,

[Glistrup]

således at det er ganske klart, at vi i hvert tilfælde imødekommer hr. Bernhard Baunsgaards betingelse vedrørende lovforslag nr. L 201.

Nok så interessant bliver det så, når vi kommer til lovforslag nr. L 202, for det er jo dér, der virkelig er tale om giftafgiftslempelsen med den største del af de 808 mill. kr., idet de 446 mill. kr. af de 808 mill. kr. kommer her, men vi er også rede til, når vi kommer til det næste væsentlige forslag, for vore 16 stemmers vedkommende at opfylde hr. Bernhard Baunsgaards betingelse. Nu er vi altså oppe på 25; lad os håbe, at vi kommer det manglende skridt op til de 90, således at vi virkelig får torpederet dette forlig fra i går.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Hr. Glistrup har meddelt, at han trækker ændringsforslaget i tillægsbetænkningen til § 1 om, at nr. 2 udgår, tilbage. Ønsker nogen at optage det? (Ophold). Hr. Wilhjelm ønsker at optage det.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg kan selvfølgelig kun være glad for, at hr. Bernhard Baunsgaard lytter til, hvad jeg siger i fjernsynet, og at hr. Bernhard Baunsgaard med interesse læser de papirer, som vi udarbejder i socialistisk folkepartis folketingsgruppe.

Jeg er da helt klar over, hr. Bernhard Baunsgaard, at så længe vi er ude for et fald i jordpriser og ejendomspriser, vil en værdistigningsafgift ikke indbringe noget provenu, men jeg er glad for, at de radikale er enige med socialistisk folkeparti og socialdemokratiet om, at princippet for en værdistigningsafgift er vigtigt at få gennemført netop i en periode, hvor der ikke er de store værdistigninger, for så er den måske lidt lettere at få accepteret, og så har vi et instrument, hvis og når prisstigningerne igen sætter ind. Hvornår det sker, ved hverken hr. Bernhard Baunsgaard eller jeg, og derfor har vi taget værdistigningsafgiften med som et eksempel på, hvordan vi vil være med til at skaffe yderligere midler til statskassen.

Så vil jeg godt sige om skattereformen i øvrigt, at jeg ved godt, at der, når vi kommer ned i detaljerne, er forskelligheder i opfattel-

serne hos det radikale venstre og socialistisk folkeparti om, hvordan skattereformen skal udformes. Jeg tror, det er uhyre vigtigt, at vi bruger sommeren og efteråret til at prøve at se, om vi ikke skulle kunne få drøftet os frem til en enighed, for jeg tror i virkeligheden, at der i de grundlæggende principper er noget, vi er fælles om. Jeg tror, vi er enige om, at der er brug for et skattesystem, der er væsentlig mere socialt end det, vi har i dag, og et instrument til skabelse af en større økonomisk lighed end den, vi har i dag. Det håber jeg der kan opnås enighed om.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det glæder mig naturligvis, at fru Ebba Strange nu er ved at komme lidt nærmere til virkeligheden. Det er jo ikke mig, der har drømt om, at vi kan bruge en værdistigningsafgift til i efteråret at skaffe et manglende provenu, det er fru Ebba Stranges partigruppe. Det tyder jo ikke på megen realitetssans, at man skal have 24 timer til at opdage sådan en fejltagelse.

Må jeg gentage, at det interesserer mig ikke at lave gymnastiske øvelser. 25 stemmer for et oprindeligt forslag har ingen interesse. Det har 90. Og jeg gentager: det, vi taler om, er giftskatterne. Det er ikke bare én af dem. Er det klart stadig væk?

Wilhjelm (VS):

VS vil stemme for de ændringsforslag, som fremskridtpartiet har gentaget ved denne tredjebehandling, og det var også i konsekvens heraf, at vi opretholdt ændringsforslaget til lovforslag nr. L 201, som jo består i, at indekseringen af spiritusafgiften helt skal bortfalde.

Vi vil også stemme for de udsættelser af øl- og tobaksafgiftsforhøjelserne, som, så vidt vi forstår, er et resultat af en aftale mellem regeringen og SF, og vi vil stemme for den begrænsning af indekseringsperioden, som også ligger i aftalen.

Jeg kan da sige efter det sidste her, at der er ikke tale om 9 stemmer på dette område; hvis de radikale bare kan holde sammen på 4 af dem, så er disse ting i hus, for VS har de 5, når det drejer sig om at begrænse indekseringen og om at udsætte øl- og tobaksafgiftsforhøjelserne.

[Wilhelm]

Men når det kommer til sammenhængen, er vi stadig imod de samlede forslag med undtagelse naturligvis af kompensationsforlaget, lovforslag nr. L 219. Vi mener ikke, at det, som skal betales ved disse forslag, er prisen værd. Vi mener, at martspakken og den såkaldte beskæftigelsesplan er under al kritik og i alt væsentligt består i fuldstændig uanstændige arbejdsgivertilskud, som vil blive misbrugt, og der er ikke nogen større garanti for, at der er tale om egentlig merbeskæftigelse, især ikke når alle selvfølgelig må indrømme, at selve afgiftsforhøjelserne giver arbejdsløshed. Så kan man diskutere størrelsesforholdene lidt. Regeringen har tidligere sagt, at det giver 5.000-6.000 arbejdsløse, andre har sagt op mod 20.000, men arbejdsløshed giver det i hvert fald. Vi mener ikke, det er prisen værd, og på det punkt er vi altså klart uenige med SF.

Hvis man skal kigge på, hvad SF har opnået, så mener jeg nok, man bliver nødt til også at se det i lyset af, hvad hele dette spil er gået ud på, og det er ikke sagt tydeligt nok for mig at se. Dette spil er meget klart i månedsvis gået ud på, at socialdemokratiet for enhver pris vil have placeret sorteper hos SF. Socialdemokratiet fik et valgnederlag, og SF fik en valgfremgang, så nu skal, hvordan man så end skal bære sig ad, og uanset hvor langt man vil trække til højre for at følge de radikale, sorteper placeres hos SF.

Det er klart, at det udgør en vanskelighed for socialistisk folkeparti, og man må nok sige, at det ikke bare er i socialistisk folkepartis, men i det hele taget i venstrefløjens interesse, at den sorteper ikke bliver placeret.

Det er imidlertid også klart, at prisen for at undgå det kan blive meget høj. Jeg synes ikke, at SF i de forløbne måneder har gjort det tydeligt nok, at det er det, spillet går ud på, og at SF har forberedt, at på et eller andet tidspunkt kan det blive nødvendigt at foretage et brud, for som det kører nu og med den klare interesse, socialdemokratiet har i, at det på et eller andet tidspunkt skal være SF, der får ansvaret for, at regeringen går, vil det betyde, at de radikale kan stille hvilke som helst krav, og regeringen vil acceptere, ligegyldigt hvilke krav de radikale stiller. Det har vi jo allerede set. Først blev der taget afstand, så blev 25 års reglen accepteret, og så står SF med sorteper, hvis ikke de har forberedt, hvor disse grænser må sæt-

tes, og hvis ikke de har oplyst både deres egne og de socialdemokratiske vælgere bedre om, hvad dette spil egentlig går ud på fra socialdemokratiets side.

Og så hjælper det ikke – det har SF vel efterhånden opdaget – at man en overgang i virkeligheden kan argumentere på, at man er på linje med den kritik, LO, SiD, og jeg ved ikke hvem, har fremsat, for der er jo ikke grænser for skamløsheden hos topsocialdemokraterne i LO og SiD. SF kan med fuld ret sige, at de har fremført den samme kritik, men de må efterhånden vide – vi andre har jo oplevet det nogle gange, også i forskellige kritiske situationer – at når det kommer til stykket, bliver man alligevel faldet i ryggen af topsocialdemokraterne i LO og SiD.

Det vigtigste, SF har opnået ved aftalen i aftes, er nok ikke de nogle hundrede millioner kroners mindre afgiftsprovener i indeværende år; det vigtigste er jo nok trods alt de par stopklodser, der er blevet indbygget – og det skal vi da ikke være for fine til at ønske SF til lykke med – i efteråret 1982 og igen i efteråret 1983, når man skal til at tage stilling til, om indekseringen skal holde op ved nytår 1984 eller skal fortsætte. Så kan man sige, at det er da også en gevinst at have opnået de afslørende fjæs, som hr. Christophersen og hr. Poul Schlüter præsenterede for hele landets befolkning i går aftes. Jeg synes, det var helt usædvanligt, at det kom til at stå så klart, hvordan de herrer var forurettede over ikke i denne omgang at være blevet ministre, og det var da i sig selv meget skægt og også en lille del af en aftale værd, måske. Men stopklodserne er vel nok de vigtigste set fra SFs og vel også fra venstrefløjens synspunkt i almindelighed.

Jeg tror ikke på, at disse stopklodser vil blive brugt. De vil nok blive brugt i den forstand, at man selvfølgelig forhandlingsmæssigt står noget stærkere, men jeg tror, det vil ende med, at man ikke kommer med forslaget om, at øl- og tobaksafgiften skal bortfalde, men at den faktisk kommer til at træde i kraft den 15. december 1982, og jeg tror også, det vil ende med, at man med en eller anden begrundelse accepterer en fortsat indeksering, hvis det samarbejde overhovedet er i stand endnu i efteråret 1983.

Det, man vil bruge stopklodserne til, er at sikre skattereformen, den løbende værdistigningsafgift, pensionsbeskatningerne osv. Jeg

[Wilhelm]

synes allerede, at kravene her er skruet fantastisk stærkt ned. Man har accepteret, at kapitalvindingskatten blev ophævet, den var heller ikke for god, men man har foreløbig kun fået en avancebeskatning, som SF bestemt ikke var tilfreds med, og som de heller ikke har grund til at være tilfreds med. Den udgør mellem $\frac{1}{10}$ og $\frac{1}{20}$ af det alt for lille provenu, som kapitalvindingskatten gav, og så har man et eller andet løfte om en løbende værdistigningsafgift, som er en af SFs kæpheste, mærkesager, fikse ideer, eller hvad vi nu vil kalde det. Men den oplysning, vi har fået om den løbende værdistigningsafgift, er, at det er en engangsafgift på værdistigninger og vel endda kun på realværdistigningerne – det har vi ikke rigtig fået at vide, men det vil jeg tro ligger i regeringens skatteløgnik – kun på realstigningerne, en engangsafgift på 4 pct. af noget, der selvfølgelig burde totalt inddrages. Det er, hvad det ser ud til efter betænkningen i forbindelse med avancebeskatningsloven, og også ud fra den synsvinkel vil jeg sige, at de skattebuketter, man her lægger ryg til, for os at se ikke er prisen værd i forhold til det, man har fået stillet i udsigt, heller ikke på kapitalvindings- eller værdistigningsområdet.

Det er så særlig alvorligt, som det jo netop er det rette tidspunkt at få lavet en reform på disse områder på, for hr. Bernhard Baunsgaard har nemlig ret i, at da der ingen udvikling er i værdistigninger eller i kapitalgevinster på jord og fast ejendom netop lige nu, er det det rette tidspunkt at få omlagt og effektiviseret disse beskatningsformer. Der ville blive et ramaskrig, komme pressionsgruppe-deputationer osv. osv., og regeringen ville gå i knæ på det, hvis det skete i en situation, hvor det ramte folk aktuelt. Men det gør det netop ikke nu, og derfor er det det rigtige tidspunkt at få lavet en virkelig god og præventiv kapitalgevinst- eller værdistigningsbeskatning på, men det er ikke det desværre, der toner frem i horisonten, når vi ser de foreløbige oplysninger, der er kommet i hvert fald til vores kendskab, om de 4 pct., som blev meddelt forleden dag.

Vi vil altså fastholde vor stilling fra første og anden behandling, stemme for og om nødvendigt opretholde de rigtige forslag, som fremskridtspartiet har stillet, og stemme for de ændringsforslag, der er et resultat af aftalen i går, og som går ud på at udsætte visse

af afgifterne og begrænse indekseringsperioden, men det ændrer som sagt ikke vores stilling til forslagene, som de endeligt ligger; vi vil gå imod dem alle undtagen kompensationsforslaget.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det lyder meget smukt, når hr. Wilhelm siger, at man vil opretholde det forslag, fremskridtspartiet har stillet, men efter de foregående ordførertaler, vi har hørt, må vi jo erkende, at der var realitet i det, hr. Bakholt sagde, nemlig at stillingen ikke er anderledes, end da det blev stemt ned ved anden behandling, og det er derfor, vi har trukket det tilbage. Der er ikke nogen mening i at køre et forslag igennem til tredje behandling, når vi får tilkendegivelser om, at det alligevel ikke kan vedtages.

Men hr. Bernhard Baunsgaard har unægtelig ret i, at det er ikke 25 stemmer, der har nogen interesse, det er 90, og så kan man selvfølgelig sige, at det er lidt kluntet at ligge og føre forhandlinger her på den måde, at man efterhånden bygger det op mod de 90. Men her mener jeg folketetinget og offentligheden må have os undskyldt, for det, der startede det kluntede, er, at efter at der er afgivet tillægsbetænkning, og uden at sagen går tilbage til udvalget, finder et mindretal på 81 medlemmer på at lave et forlig, der totalt omkalfatrer det hele. De meddelte det i TV-Avisen i aftes, og jeg takker hr. Bernhard Baunsgaard for, at han ved sin sidste korte bemærkning præciserede, så der ikke kan være nogen som helst tvivl, hvad de 90 eventuelt skal være enige om, nemlig om de radikale venstres indstillinger vedrørende giftskatterne og kun giftskatterne. Det blev sagt klart af hr. Bernhard Baunsgaard.

Derfor har vi nu, når frokostpausen kommer, et ganske klart grundlag for vore drøftelser i hr. Bernhard Baunsgaards meget tydelige udtalelser. Selvfølgelig er det da ikke sådan, at vi er vildt begejstrede for alt det, hr. Bernhard Baunsgaard har skrevet om giftskatterne, men vi må hele tiden sammenligne, hvad der bliver mest giftigt. Bliver det mest giftigt at følge hr. Bernhard Baunsgaard i hans opfattelse af giftskatterne, eller bliver det mest giftigt reelt at lade forliget fra i går komme igennem? Og fremskridtspartiet er

[Glistrup]

altså ikke i tvivl om, at det mest giftige vil være at lade forliget fra i går vinde igennem.

Første næstformand (Ninn-Hansen).

Hr. Wilhjelm for en kort bemærkning, og det bliver den sidste inden pausen.

(Kort bemærkning).

Wilhjelm (VS):

Det ændringsforslag, vi opretholder, og som går ud på, at indekseringen helt skal bortfalde, blev stillet af fremskridtspartiet i tillægsbetænkningen. Det blev altså stillet før aftalen i går aftes, det blev stillet i en situation, hvor der intet var ændret, og derfor er det ikke rigtigt, det er det rene hykleri, når hr. Glistrup nu siger, at han har trukket forslaget, fordi det nu har vist sig, at situationen ikke var ændret. Han stillede det i en situation, der ikke var ændret. Det, han gør nu, er kun at gøre afbigt over for de borgerlige, fordi han ikke stemte taktisk, ligesom de gjorde i onsdags, hvor de stemte anderledes, end deres egentlige overbevisning var, for at bringe nogle andre i fedtefadet, medens hr. Glistrup dengang fastholdt sin egentlige holdning. Dér synes han, at han er kommet bagefter i det smarte parlamentariske spil, og det prøver han så at råde bod på i dag. Andet ligger der ikke i, at hr. Glistrup trækker et ændringsforslag, som er stillet i præcis den samme situation som den, vi befinder os i nu.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg skal her afbryde forhandlingen om ændringsforslagene og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.01

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen om ændringsforslagene genoptages.

Formanden:

Vi fortsætter behandlingen af dagsordenens pkt. 7. Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om afgift af spiritus m.m. Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag, og der

er åbnet adgang for, at man også kan gøre generelle bemærkninger til den samlede afgiftspakke.

Vi var nået til en kort bemærkning til hr. Glistrup.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Når et parti om onsdagen ved anden behandling får stemt et ændringsforslag ned, så er det ikke normalt, at man stiller præcis det samme ændringsforslag til tredje behandling om fredagen. Når fremskridtspartiet fraveg det normale i dette tilfælde, var det, fordi vi ved tillægsbetænkningens afgivelse troede, at vi kunne få nogle flere stemmer og forhåbentlig et flertal for disse indeksforslag her ved tredje behandling. Men efter at vi her ved tredje behandling har hørt de 6 andre større partier i salen tage afstand fra det, så er det en ny situation, og så må vi gøre det, at vi tager det ændringsforslag tilbage, vi har stillet. Det er det ganske klare og enkle svar til hr. Wilhjelm: der var indtruffet en ny situation.

Arne Bjerregaard (KrF):

Kristeligt folkeparti var for den automatiske regulering af gifikatterne. Det var vi allerede i december enige med regeringen om, og vi noterede os også, at skatteministeren med brask og bram forsvarede denne indeksering ved anden behandling.

Regeringen stod stiv og strunk: nu skulle regningen betales. Så kan man selvfølgelig spørge, hvilken regning det var, der skulle betales. Var det det store underskud på statsfinanserne på 60 mia kr., det bliver til? Nej, det var såmænd en liden martspakke på nogle få milliarder kroner, som nu skulle betales, og som SF skulle tvinges til at være med til at betale, selv om det kun var en lille procentdel af det samlede underskud. De radikale stod også stive og strunke: SF skulle tvinges til at være med til indeksering af gifikatter samt indkomstpolitik. SF stod til dels også stiv og strunk: intet forlig, hvis vi beskærer jobskabelsen, og ingen beskæring, så det kun gjaldt de 18-25-årige.

Det, man øjensynlig var enige om i de tre partier, var udelukkende det, som man ikke skulle tro om de 3 partier, nemlig asociale energifgifter og afgifter på nødvendigheds-

[Arne Bjerregaard]

artikler. Dér må vi sige, at de radikale efter anden behandling trak sig ud som støtte til den almindelige afgift på fyringsolie, det, kristeligt folkeparti gang på gang har sagt er det mest asociale, man kan forestille sig, fordi det rammer de små indtægter i samfundet. De radikale skal selvfølgelig ikke have utak for, at de har fået mulighed for at trække det ud, så det ikke bliver vedtaget. Det ønsker vi overhovedet ikke at klandre de radikale for.

Så må man selvfølgelig sige, at denne regering og de radikale stod stiv og strunk på deres princip, at nu skulle SF få lov til at være med til at betale regningen for at skabe arbejde til nogle mennesker i dette land – så kan man altid diskutere, om det skaber arbejde – man føler næsten, at regeringen stod stiv som en cervelatpølse og de radikale som en spegepølse. Og hvad er det nu blevet? De er faldet sammen som, havde jeg nær sagt, en klat medisterpølse, som er ganske uformelig. Det er det, der er blevet ud af det, som man fremførte som en væsentlig ny linje i dansk politik.

Regeringen har sammen med de radikale søgt at fange SF. Det havde vi såmænd ikke noget imod, men hvad bliver resultatet? Så vidt jeg kan se, har SF eftertrykkeligt trynet de radikale, og så vidt jeg kan se, er regeringen blevet reduceret til modellervoks i SFs hænder, og det er selvfølgelig ønskværdigt, set fra SFs synspunkt, men fra vores synspunkt er det ikke ønskværdigt. Uanset at jeg ikke altid er enig med de radikale, havde jeg håbet, at det havde været omvendt. Der havde i alt fald været nogle mere positive perspektiver i det, hvis det havde været sådan.

Vi må nok sige, at regeringen øjensynlig kun har ét eneste formål: at blive siddende – ikke for at regere, for i det sidste halve år har det faktisk været sådan, at vi ikke vidste, hvad regeringen ville i morgen, og den situation har vi stadig væk. I går havde vi en fast tro på, at regeringen havde en konsekvent politik i den givne situation, men hvad ser vi i dag? Man ændrer fuldstændig signaler og siger: nå, ja, men når SF vil det, så ændrer vi vores opfattelse, også den skatteminister, som forleden tordnede imod dem, som ikke gik ind for en fuldstændig indeksering ud i fremtiden.

Vi må nok sige, at det er rent ud fantastisk, at denne regering tager det ud, som er luksusartikler, det, som folk trods alt kan

undvære, men fastholder afgifter på det, som er nødvendighedsartikler for den almindelige befolkning. Det må man vel tolke som manglende forståelse for de små i samfundet, og når man ser de rige ben, de tidligt og sent deler ud til sig selv, må man næsten også erkende, at det vel er tilfældet.

Lad mig sige om kristeligt folkepartis holdning til de forskellige forslag og specielt giftafgifterne, at vi selvfølgelig vil stemme imod de ændringer af giftskatterne, regeringen har foreslået. Kun må vi beklage, at hr. Bernhard Baunsgaards ord fra anden behandling ikke står til troende. Hr. Bernhard Baunsgaard klandrede mig for ikke at kunne give klar besked, fordi vi ønskede, at man skulle bytte nogle af de asociale energiafgifter med eventuel forhøjelse af giftskatterne, og nu accepterer de radikale, at vi fjerner den indeksering, som de radikale er gået ind for, og at vi udsætter beskatningen af visse af disse giftprodukter. Det må vi sige at vi er skuffede over.

Vi er også skuffede over den skatteminister, vi sådan set satte stor pris på, som vi virkelig troede havde en målsætning og en mening med det, der blev fremlagt. Denne minister, som jeg sagde for lidt siden, tordnede i forgårs mod dem, som var imod indekseringen. Nu fjerner ministeren selv denne indeksering. Man må jo nok sige: hvor er dog denne stovte minister blevet af? Ja, for at blive i tonen fra for lidt siden, må vi sige, at den stovte minister næsten er faldet sammen som en klat gelé, også i SFs hænder, og det beklager vi.

Vi må sige, at ændringen af olieafgifterne, som de radikale har fået udvirket, har vi forståelse for. Det var netop det, vi ønskede, det var netop det, vi sagde ved anden behandling, også vi er da glade for, at de radikale har haft ørerne åbne og har sagt: det er rigtigt, hvad man siger fra kristeligt folkeparti, det kan vi ikke være med til, derfor må vi fjerne disse afgifter på fyringsolie.

Lad mig sige, at nu er vi i en ny situation i dag, som hr. Glistrup sagde. Denne situation kunne man udnytte, hvis man ville, idet hr. Bernhard Baunsgaard klart har givet udtryk for, at hvis man fra den såkaldte højre side i salen ville være med til indeksering af giftskatterne, så ville hr. Bernhard Baunsgaard og det radikale venstre gå imod regeringen. Man må nok spørge, hvor intentionerne hos

[Arne Bjerregaard]

højre side er, hvis man ikke vil tage denne udstrakte hånd og sige: vel, det væsentlige er trods alt – efterhånden også for mig – at denne regering ikke længere er regering. Og nu har man muligheden, hvad siger man så? Siger man nej tak til den udstrakte hånd fra de radikale? Vil man udnytte situationen? Eller er det sådan, at man hellere fastholder asociale olieafgifter, benzinafgifter og andre afgifter i stedet for giftafgifter for at bevare regeringen? Eller ønsker man at sige: ja vel, vi erkender, at der kan være rimelighed i at forhøje disse afgifter mod at få fjernet andre afgifter? Må jeg spørge, er man med dér? Jeg håber, at man vil være det i den situation, vi er i. Jeg håber ikke, at modet svigter dem.

Ellemann-Jensen (V):

Jeg har et par spørgsmål til finansministeren, for der er noget i dette regnestykke, der ikke rigtig passer, når vi tænker tilbage til – ja, det er såmænd kun lidt over en uge siden – da statsministeren stod her i folketinget og fortalte, at nu skulle man altså bruge 8 mia kr. ekstra og derfor skulle man, som statsministeren sagde, sikre, at man på årsbasis får 6 mia kr. mere ind. Når man ser på, hvad der er kommet af udtalelser om, hvad man rent faktisk får ind ved det forlig, man har lavet med SF, så holder regnestykket altså ikke rigtig.

Hvis nu vi starter med de 6 mia kr., som man sagde at man skulle have ind, og vi taler om beløbene på årsbasis, så forsvinder der i hvert fald en halv milliard kroners penge i forbindelse med nogle af de ændringer, der sker omkring energiafgifterne.

Dernæst må man vel forudse – det må regeringen have kunnet se af debatten, som den er forløbet – at de 2 af de 6 mia kr., som skulle være kommet ved, at man laver en særskat på renter, kan man ikke komme igennem med, for det er der jo ikke flertal for her i folketinget.

Sammenhængen med skatteforslagene ligger jo deri, at SF som forudsætning for ikke at ville vælte de afgifter, vi har til behandling her, skal kunne komme igennem til efteråret med nogle såkaldte skattereformer, der bl. a. omfatter netop denne rentebeskatning. Det er SFs forudsætning – det fik vi jo hr. Gert Petersens ord for i TV i aftes, ja, det blev endda forstærket af hr. Rahbæk Møller i hans

ordførertale her – at hvis ikke man når til enighed på det område og på en række andre områder, sagde hr. Rahbæk Møller, så var man frit stillet, så ville man komme med forslag om ændringer til efteråret, så ville man slet ikke fastholde sin tilslutning til de afgiftsforslag, vi behandler for øjeblikket. Det vil altså sige, at ikke blot mister regeringen de to milliarder, fordi den ikke kan få flertal for sin renteskat, den mister også et sted mellem 1 og 1,5 mia kr. yderligere, fordi SF så står af de ting, man er gået ind på nu.

Og så er det, regnestykket efterhånden ikke passer, hr. finansminister, for så er vi altså nede på, at der kun er ca. en tredjedel tilbage af de penge, som det var så forfærdelig nødvendigt for statsministeren at skaffe. Derfor vil jeg gerne spørge finansministeren, hvad han egentlig synes om det. Hvordan vil det egentlig påvirke skønnene over statsfinansierne? Hvordan vil det påvirke underskuddet på statsfinansierne for dette år og for næste år i forhold til de skøn, vi kender? Den budgetredegerelse, vi så forleden dag, fortalte jo, at der skulle gennemføres nogle nye stramminger med hensyn til udgiftsforløbet i 1983. Ja men er SF også med på det? Er det også noget, der indgår i aftalen om tilslutning til de aftaler her? I det hele taget: hvad er det, regeringen har lovet hr. Gert Petersen om de her afgifter? Hvad er det egentlig for en tidsindstillet bombe, regeringen har tilladt hr. Gert Petersen at anbringe i næste års finanslov?

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Min korte bemærkning skal være i forlængelse af det, hr. Ellemann-Jensen lige sagde. Det farligste for landet er ikke, om der mangler 500 mill. kr. mere eller mindre, for det er et lille beløb i det store spil. Det farlige for landet er, at regeringen har bragt sig selv i en forhandlingsposition, hvor SF til efteråret, når der skal forhandles skattereformer, sidder med alle kortene. Det kan blive dyrt for de grupper, som man udmærket godt ved at SF har mest kig på. Det er klart, det er bl. a. de grupper, som centrum-demokraterne ved mange lejligheder har prøvet at repræsentere her i tinget. Jeg kan godt forudse, hvilke betingelser der kommer med hensyn til lejeværdi af egen bolig, med hensyn

[Erhard Jakobsen]

til ændring af rentefradragsretten osv. Alt det er noget, hvor socialdemokratiet har foræret SF en ganske glimrende forhandlingsposition til efteråret. SFs bistand til disse småtterier, som det jo er i det store spil, er nu afhængig af, om man får sin vilje i principielt meget, meget vigtige ting. Der har regeringen måske mest spillet fallit i sit forsøg på at balancere nogenlunde igennem tingene.

Formanden:

Må jeg i al stilfærdighed sige, at vi jo får en afslutningsdebat senere på dagen.

Rahbæk Møller (SF):

Hr. Ellemann-Jensen sagde, at der ville mangle et væsentligt led i regeringens prove- nu, hvis vi ikke får en skattereform til efterå- ret, der indebærer beskatning af skattefrie institutioner. Det er ganske rigtigt. Men jeg vil sådan set godt fortsætte listen, for der er andre dele af regeringens politik, der også går i stykker. Det drejer sig om afsætningen af indeksobligationer og dermed om boligre- form og landbrugsreform, og disse ting er jo så vigtige. Jeg føler mig meget tryk ved, at de 3 partier, der erklærede deres principielle godkendelse af regeringens redegørelse om skattereformen, kan finde ud af disse ting. Men det er da helt rigtigt, at hvis det ikke lykkes, så er det ikke regeringens politik, der går i stykker, det tror jeg også regeringen selv er klar over.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg er helt enig med hr. Erhard Jakobsen i de perspektiver, han opruller, og derfor må jeg stilfærdigt sige til hr. Erhard Jakobsen og andre, at det jo ligger i deres hånd – i øje- blikket i alt fald – at forsøge at undgå, at disse perspektiver bliver realiseret.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Socialistisk folkeparti føler sig meget tryk ved, siger hr. Rahbæk Møller, at de 3 partier, der gik ind for redegørelsen – det var social- demokratiet, SF og de radikale – nok skulle finde frem til noget. Ja, det håber jeg da og- så, men jeg understreger igen, at det ikke bliver efter de anvisninger, der antydningvis

er givet de sidste dage af SF. At tro at man kan beskatte f. eks. rentefrie pensioner og bruge dem til at dække et underskud, den går ikke. Det, der kommer ind ved at beskat- te områder, der hidtil ikke har været beskat- tet, skal bruges til skattereformen.

Finansministeren (Heinesen):

Jeg vil gerne ganske kort svare på de spørgsmål, hr. Ellemann-Jensen stillede.

For så vidt angår 1983 er det som oplyst således, at der er et mindreprovenu i den pakke, der her er lagt frem, i forhold til det, der var regeringens oprindelige udspil, på 236 mill. kr. Jeg tror, at hr. Ellemann-Jensen vil være enig med mig i, at dette ikke er no- get svimlende beløb, hverken i forhold til det, regeringen sigtede imod, eller i forhold til det offentliges samlede indtægter. Det er vel et beløb, der ligger på omkring en pro- mille af de samlede offentlige indtægter. Jeg tror også, at hr. Ellemann-Jensen vil være enig i, at så præcist er det ikke muligt at gøre op, hvad nettomerudgifterne ved en række erhvervsfremmende foranstaltninger, land- brugsstøtte, beskæftigelsesfremmende foran- staltninger osv. er, og dermed præcis hvilket beløb det er nødvendigt at søge dækning for.

Dertil kommer spørgsmålet om afgiften af fyringsolien, som på årsbasis giver et prove- nu på 440 mill. kr. Der har jo både det radi- kale venstre og socialistisk folkeparti hver for sig erklæret sig villige til at drøfte dette spørgsmål til efteråret i lyset af den faktiske prisudvikling. Det vil sige, at dette spørgs- mål ikke på nogen måde er opgivet, det er altså noget, der skal drøftes videre til efteråret.

Det samme gælder spørgsmålet om frem- rykket beskatning af forskellige skattefrie institutioner fra 1. januar 1983, hvor der har været knyttet forskellige bemærkninger til disse tanker fra det radikale venstres side og fra socialistisk folkepartis side, både i dag og ved tidligere lejligheder, og regeringen har heller ikke udelukket muligheden af, at vi kan få en fornuftig drøftelse af disse spørgs- mål til efteråret.

Endelig skal jeg sige til hr. Ellemann-Jen- sen, at merudgiftsloftet ikke er nogen del af aftalen med socialistisk folkeparti, men noget regeringen gennemfører.

(Kort bemærkning).

Ellemann-Jensen (V):

Jeg vil gerne takke finansministeren for svaret, men jeg fik nu ikke svar på alt det, jeg spurgte om. Jeg ville meget gerne vide lidt om, hvordan det nu tegner sig for statens underskud. Og så kan jeg altså stadig ikke rigtig få regnestykket til at passe efter det, finansministeren siger, når han nu siger, at der bliver tale om et mindreprovenu på 236 mill. kr. Det må jo forudsætte – det vil jeg da bede finansministeren bekræfte – dels at man kommer igennem med en olieafgift til efteråret, som svarer til, hvad man har forestillet sig i dag, dels at man får gennemført den beskatning af renteindtægter forud for en egentlig skattereform, som skal give 2 mia kr. til næste år, og om hvilken finansministeren må vide, senest efter hr. Bernhard Baunsgaards indlæg her, at dette er der ikke flertal for i dette folketing, og endelig må det forudsætte, at hr. Gert Petersen så ikke kommer med det af ham bebudede forslag om ændring af afgifterne til efteråret. Men det vil han jo komme med, hvis ikke der bliver den afgift på renter, som vi forhåbentlig kan blive enige om at der ikke er flertal for. Så jeg kan stadig ikke rigtig få regnestykket til at passe.

Jeg har ikke henvist til regeringens merudgiftsloft med mine bemærkninger om, hvad aftalen med hr. Gert Petersen om disse sager i øvrigt indeholder. Nej, jeg henviste til de bemærkninger, der står til allersidst i ministerens egen budgetredegørelse, om, at det bliver nødvendigt med yderligere finanspolitiske stramninger, når det drejer sig om udgiftsforløbet i 1983. Altså yderligere stramninger ud over dette såkaldte merudgiftsloft. Det fik jeg heller ikke svar på af finansministeren.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Ja, det er jo ikke, fordi debatten om disse afgifter er blevet tilført noget væsentligt nyt om, hvordan disse afgifter virker. Jeg tænker på hr. Gammelgaards indlæg, som var en temmelig kritikløs gennemgang af, hvad alle interesseorganisationer har sagt og skal sige i forbindelse med afgiftsjusteringer. Jeg vil egentlig håbe, at hr. Gammelgaard bliver skånet for nogen sinde at skulle være ordfører for en regering, som skal føre afgifter igennem, idet det jo så ville være en kær-

kommen lejlighed til at konfrontere ham med en række citater fra den tale, han holdt i dag.

Jeg tror ikke, som jeg også sagde ved andenbehandlingen, at så forholdsvis små justeringer af afgifter har en række af de virkninger, hr. Gammelgaard prøvede at rulle op. Og jeg har også redegjort indtil flere gange, hvor hr. Gammelgaard har været i nærheden, for min opfattelse af det regnestykke, Industrirådet har prøvet at stille op. Nu snakker man om beskæftigelsesvirkninger og ikke om betalingsbalancevirkninger, for det er som sagt sådan, at hvis Industrirådets tal er rigtige, så løser man med denne afgiftspakke betalingsbalanceproblemet på 4 år. Men det er med alle den slags beregninger sådan, at man kan anstille tilsvarende beregninger på de besparelser, som hr. Gammelgaard anviser som den alternative udvej. Hvis man absolut vil bruge en så ufuldkommen og lidet talende økonomisk metode som den dér isolerede vurdering af, hvordan en afgiftspakke virker, så kan man få nøjagtig de samme tal eller nogenlunde de samme tal frem ved en tilsvarende stramning af finanspolitikken, eller hvad man nu vil kalde det, over offentlige besparelser. Det synes jeg hr. Gammelgaard i det mindste skulle notere sig. Han behøver ikke bekræfte det heroppefra, for det er så indlysende, så det behøver ikke nogen bekræftelse.

Så siger hr. Gammelgaard: ja men hvad betyder 3½ mia kr. i forhold til et underskud på 50 mia kr.? Ikke så meget. Man kan ikke beskatte sig ud af et underskud på 50 mia kr., som skyldes nogle meget uheldige konjunkturforhold. Men man kan i hvert fald gøre sig selv den tjeneste som regering og folketing at sørge for, at der ikke bliver et stadig voksende gab mellem de ordinære offentlige indtægter og de ordinære offentlige udgifter, og det gør der, hvis man ikke år for år sørger for at justere punktafgifterne, så det samlede skattetryk i hvert fald ikke falder. Det er det, vi taler om her.

Så meget om selve afgiftspakken og dens virkninger.

Så har der været fremført en række mere overordnede politiske betragtninger. Der har været lidt forskellige vurderinger af, hvem der havde fået noget ud af hvad ved den forståelse, der er opnået mellem socialdemokratiet og socialistisk folkeparti. Jeg skal bare

[Ministeren for skatter og afgifter]

markere, at selvfølgelig mener regeringen, at det ville have været bedre at få afgifterne i den form, vi har foreslået. Alternativet til at nå frem til de ændringsforslag, der er stillet, er ikke, at vi så ville få det i den form der er foreslået. Samtlige borgerlige partier, bortset fra det radikale venstre, har, så vidt jeg har opfattet det, vedrørende alle eller næsten alle forslag meldt, at de ikke vil stemme for, de vil stemme imod ved tredje behandling. Hvis man skulle klare en rimelig finanspolitik, så var der kun den mulighed, at de partier, der for tiden var villige til at tage et politisk ansvar, kunne enes om noget, der var en smule mere beskedent end det, der var foreslået.

På den baggrund forekommer hr. Glistrups forskellige folketingsgymnastiske øvelser temmelig teoretiske og måske også lidt barnagtige.

Hr. Bollmann stillede nogle spørgsmål om regulering af olieafgiften. Hr. Bollmann spurgte, hvordan det så skulle forstås, at regeringen ville vende tilbage til olieafgiften i efteråret. Det skal forstås på den måde, at vi mener, at med det prisfald, der rent faktisk har været på fyringsolie, kunne en afgiftsforhøjelse af det moderate omfang, der var foreslået, en prisstigning på 3½ pct. i kraft af en afgiftsjustering, have været berettiget nu. Det er der åbenbart ikke flertal for i folketinget. Men vi vil gerne vende tilbage til sagen i lyset af den prisudvikling, der måtte foregå fra nu af, og se, om det er muligt i efteråret at skaffe politisk flertal for en tilsvarende afgiftsjustering. Vores vurdering af den udvikling, man kan forestille sig i priserne, og de markeringer, der har været fra det radikale venstre og socialistisk folkeparti, gør det meget realistisk, at vi kan klare dette element i pakken på det tidspunkt.

Så skal jeg gøre en bemærkning om hr. Rahbæk Møllers forudsætning om, at hvis ikke regeringen gør sådan og sådan og sådan, så vil SF stille forslag om, at man opgiver den afgiftsjustering til 14. december for øl og tobak, der nu er lagt op til. Det er selvfølgelig en meget interessant konstruktion. Man vil jo vide, at det ville være en uacceptabel svækkelse af finanspolitikken for den nuværende regering, hvis et sådant forslag blev vedtaget. Man må altså sige, at det da er meget muligt, at det kunne vedtages – i det her folketing kan alt, der mindsker statens indtægter eller øger dens udgifter, tilsyneladende

finde et eller andet mærkværdigt flertal – men det ville i givet fald ikke være med denne regering og i overensstemmelse med den økonomiske politik, den kunne føre, så derfor synes jeg også, den konstruktion er overordentlig teoretisk.

Der har været foretaget forskellige spekulationer over, hvad der mon har været aftalt mellem socialdemokratiet og socialistisk folkeparti for at opnå enighed om formen for disse afgifter. Ja, der er ikke aftalt andet – det har regeringen længe sagt og været enig med socialistisk folkeparti om – end at vi skal have en værdistigningsafgift. Regeringen har fremlagt sin skitse i betænkningensbidraget til kapitalvindingskatten, der er ikke noget fordækt i det, det er velkendt stof. Det vil vi arbejde med til efteråret, og det er der ikke nogen nye aftaler om i denne forbindelse. Der er en sindenes overensstemmelse mellem de to partier, som man kan være uenig i eller man kan være glad for eller man kan være ked af, men den eksisterer altså.

Det gør den tilsvarende i spørgsmålet om indkomstskattereform og beskatning af skattefrie institutioner fra 1983. Der er jeg af den opfattelse, at hr. Bernhard Baunsgaard ikke altid udtaler sig på helt samme måde og med helt samme præcision, som han har gjort over for mig, når vi har talt om disse ting. Jeg havde indtryk af, at der i hvert fald mellem socialdemokratiet og det radikale venstre var fuld enighed om, at skal der ske en fremskudt beskatning af de skattefrie institutioner, så skal det være en del af en samlet indkomstskattereform, som vi har opnået politisk enighed om udformningen af og har vedtaget i dette folketing i 1982. Og så skal der være en klarhed over, hvordan et indkomstskatteprovenu kan anvendes, og hvordan den samlede økonomiske politik ser ud. Også dér er der nogle forudsætninger. Men jeg troede også, at der var en almen forståelse, ikke alene mellem de radikale og socialdemokraterne, men mellem alle, der havde beskæftiget sig med disse spørgsmål, om, at det ikke er finanspolitisk muligt at bruge alle de penge, der måtte komme ind ved en beskatning, den være sig fremskudt eller ikke fremskudt, af de skattefrie institutioner, til at lette den personlige indkomstskat. Det er næppe muligt.

Jeg synes, at det er mest interessant og mest værd at hæfte sig ved, at vi er enige

[Ministeren for skatter og afgifter]

om, at vi skal have nogle hovedretningslinjer, lovgivning vedtaget i folketinget, om en samlet indkomstskattereform, og heri vil indgå en beskatning af de skattefrie institutioner. Det er interessant i forhold til provenuet, men det mest interessante i det forhold er måske i virkeligheden, som det også har været fremhævet af hr. Rahbæk Møller, de positive virkninger, en sådan beskatning vil have med hensyn til at få en indeksfinansiering til gavn for byggeri og beskæftigelse til at fungere, til at få en landbrugsfinansieringsreform til at fungere. Jeg har også indtryk af, at der hos et flertal i folketinget er overensstemmelse med hensyn til, at det er ædle formål, det er vigtige formål, det er presserende formål, der her skal opfyldes.

Ja, hr. Arne Bjerregaard holdt jo en tale om, at jeg havde svigtet hans tillid, og at han var skuffet over mig. Situationen er – medmindre der laves nogle flere fantastisk hykleriske stemmetaktiske overvejelser om i den side af salen – at det eneste flertal, der overhovedet kan bære afgiftsforhøjelser igennem, er socialistisk folkeparti, socialdemokratiet og det radikale venstre.

Jeg har ikke lagt skjul på – det er der heller ingen grund til, når regeringen er kommet med sit udspil – at vi synes, vi havde en bedre form, men vi har prøvet at nå en forståelse med andre partier, der i hvert fald muligvis gjorde en meget stor del af det, vi ville.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal gentage det, jeg har sagt tidligere heroppefra og sagt til ministeren før: vi er ikke sindede at gennemføre som første led en beskatning af renteindtægter, f.eks. fra pensioner, og lade dem indgå i statsregnskabet fra 1. januar 1983, før der er truffet beslutning om anvendelse af disse penge til en skattereform. Om der bliver noget tilovers, tvivler jeg på, men det vil vi da gerne se på.

Jeg har sagt dette til ministeren. Jeg havde på fornemmelsen ved en samtale i går, hvor flere ministre var til stede, at det var klart for regeringen, at sådan var det radikale standpunkt. Bliver der penge tilovers, når vi har gennemført vore ønsker til en skattereform, så indgår de naturligvis i statsregnskabet, men vi tager ikke først til det, så der ikke bliver penge tilovers til skattereformen.

Maisted (FP):

Da der er blevet givet luft for en generel debat om afgifterne, mener jeg ikke, at man skal se bort fra den energipolitik, regeringen lægger op til, når den siger, at man altid kan indføre indekserede olieafgifter til efteråret. Det er et budget, som vi ved andrager måske 10–15 mia kr. på den forkerte side af lånesiden i 1990, altså talstørrelser, der er langt større end den afgiftspakke, regeringen her lægger frem.

Det har selvfølgelig betydning for den varmemforsyningslov, som er til behandling i kommunerne i øjeblikket. Der er mekanismen jo den, at først har kommunerne lavet varmeplaner, som de har givet videre til amtsrådene, som så har lavet en regional varmemforsyningsplan og sendt det til energiministeriet. Så er tanken jo den, at det hele går tilbage til kommunerne, og så skal de til at beslutte sig for, om de vil have naturgas eller de vil have kraftvarme, eller hvilken anden form for energiforsyning de vil have. Så er det klart, at det ikke er uden betydning for kommunerne og for landets borgere at vide, hvilken energipolitik denne regering står for.

Vi ved med de forslag, der ligger her, at det blot er en begyndelse til en energipolitik, hvor afgifter skal sørge for, at priserne på naturgas og på olie og på kraftvarme til sin tid bliver ens, og det betyder for befolkningen, at de bliver lige høje. Der har skatte- og afgiftsministeren desværre uanede muligheder for at regulere den danske befolknings købekraft og velfærd, og de tal, vi her taler om, er næsten pebernødder i forhold til det, skatteministeren via energipolitikken kan komme til at råde over.

Vi vil selvfølgelig stemme imod enhver form for afgifter, der fratager den danske befolkning et frit forbrugsvalg, og vi vil selvfølgelig bekæmpe en energipolitik, der baserer sig på afgiftspolitik, sådan at den nødlidende statskasse får endnu flere midler ind, og som forringer den danske befolknings levestandard. Det er af vital betydning for det danske samfund, at man har en energipolitik, hvor det er markedspriserne, der er afgørende for, hvad befolkningen skal betale. Det er af vital betydning for et samfund i fremdrift, at det råder over den billigst mulige energiforsyning. Det, vi ser nu fra skatteministerens side, er blot det første trin på en

[Maisted]

raket, hvor han altså forfølger skattemæssige formål og ikke energipolitiske formål.

Vi har også i går, da vi stemte om naturgassen, fået afsløret, at den danske befolknings medbestemmelse om, hvilken energiforsyning og varmforsyning den ønsker, overhovedet ikke eksisterer, på trods af løfter og tomme ord, der skulle bilde befolkningen ind, at den havde nogen som helst indflydelse på, om den fik kraftvarme eller naturgas.

Vi vil advare, og vi håber, at et flertal her i folketinget vil være med til at nedstemme en energipolitik, der kun har til formål at styrke skatteministerens muligheder for at forringe den danske borgers levestandard.

Ellemann-Jensen (V):

Da finansministeren ikke har protesteret imod min udlægning af hans regnestykke før, så vil jeg betragte det som en accept af, at hvis man ikke kan komme igennem med særbeskatningen af renter på 2 mia kr. til næste år – og det kan man jo ikke, efter hvad de radikale har sagt – og hvis man ikke kan holde SF fast på de afgiftsforhøjelser, som SF formentlig vil stemme for om lidt – og det kan man jo ikke, når man ikke kommer igennem med rentebeskatningen – så betyder det, at $\frac{1}{3}$ af de penge, som regeringen havde brug for til at dække sine udgifter med, kommer til at mangle til næste år. Det mener jeg bare at vi må konstatere. Tilbage står så spørgsmålet til finansministeren: hvad i alverden vil han så stille op?

Finansministeren (Heinesen):

Jeg forstår, at hr. Ellemann-Jensen med vanlig ihærdighed ønsker at fortsætte polemikken på dette punkt. Jeg skal ganske kort sige, at jeg er helt uenig i hr. Ellemann-Jensens konklusion. Regeringens sigte er, at vi på baggrund af vore forventninger om olieprisudviklingen får den af regeringen foreslåede afgift på fyringsolie igennem. For det andet er det regeringens mål, at vi får en fremrykket beskatning af de skattefrie institutioner, og hvis dette mod forventning ikke skulle vise sig muligt helt eller delvis, så vil regeringen naturligvis til den tid overveje konsekvenserne både for statens udgifter og for dens indtægter. Det har vi ingen som helst anledning til at gøre i dag, i ganske særlig grad ikke på baggrund af hr. Bernhard Baunsgaards sidste udtalelser.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg har ventet så længe, som det var muligt, med at meddele, hvordan vi stiller os til ændringsforslaget. Jeg har til dette øjeblik ikke fået nogen besked, der giver mig garanti for at få gennemført giftskatterne, andet end gennem socialdemokratiet og SF. Vi stemmer derfor for ændringsforslaget.

Formanden:

Efter henstilling skal jeg her afbryde forhandlingen om ændringsforslagene og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 14.10.

Mødet udsat kl. 13.41

Mødet genoptaget kl. 14.10

Forhandlingen om ændringsforslagene genoptoges.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg aner ikke, hvorfor der er bedt om afbrydelse af mødet. Men for at der ikke skal være nogen tvivl, vil jeg gerne understrege, at jeg har meddelt, hvordan vi stemmer. Hvis der var noget hold i nogen anden holdning end den, man gav udtryk for i betænkningerne og i tillægsbetænkningerne, så har man haft flere timer og en middagspause til at beslutte sig i. Hvis man træffer en anden beslutning nu, tør jeg ikke stole på den. Vi skal jo igennem adskillige afstemninger. Hvordan går det så med næste forslag? (*Munterhed*).

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det, som hr. Bernhard Baunsgaard sagde i formiddags, angik giftskatterne – det blev der udtrykkeligt sagt – altså de første 4 forslag. Efter hr. Bernhard Baunsgaards sidste erklæring vil jeg gerne meget klart have en oplysning fra det radikale venstre: hvis situationen er den, at der vedrørende giftskatterne, altså de første 4 forslag, vi taler om her, bliver afgivet erklæringer fra denne talerstol for partier, der sammen med det radikale venstre dækker et flertal, om, at man stemmer således, som det radikale venstre har indstillet i

[Glistrup]

betænkningerne, og som det står det radikale venstre aldeles frit for, da de radikale ikke er part i forliget mellem 81 medlemmer, vil så sådanne erklæringer dækkende alle 4 lovforslag være tilstrækkelige til, at de radikale stadig væk vil stemme overensstemmende med den bemærkning, de radikale selv har afgivet i tillægsbetænkningen og gentaget 3-4 gange her i formiddags, eller er det radikale venstre sådan nogle s... - nå, det må man ikke sige, undtagen når man er finansminister - at det radikale venstre ikke mere vil stemme, som det har angivet i tillægsbetænkningen, og som det har sagt tre gange i formiddags? Hvad er det radikale venstres stilling? Det må vi vide, før man kan forventes erklæring fra et flertal.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Undertiden kan man spille særdeles tungt opfattende. Jeg har sagt, at når man har haft flere timer, og når man har haft en middagspause og ikke i løbet af den har kunnet gøre op, om man frafalder, hvad man har skrevet i betænkningerne, og jeg ikke har fået den før - jeg ventede til allersidste øjeblik - så tør jeg ikke stole på en sådan erklæring.

Vi stemmer for ændringsforslaget for at sikre, at der kommer - desværre først til december - giftskatter igennem.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må sige, at jeg er særdeles forbavset over hr. Bernhard Baunsgaard. Hr. Bernhard Baunsgaard sagde tre gange i formiddags, at hvis vi, der har tilkendegivet, at vi vil stemme imod ændringsforslagene, kunne sikre, at der var et flertal derfor, ville de radikale stå ved det, som var skrevet i betænkningen ved anden behandling. Derfor må man spørge nu: tegner hr. Bernhard Baunsgaard overhovedet ikke det radikale venstre, eller hvorledes kan hr. Bernhard Baunsgaard i løbet af 20 minutter fuldstændigt ændre holdning?

Formanden:

Hr. Bernhard Baunsgaard har ordet for en kort bemærkning, men mon ikke vi nærmer os det tidspunkt, hvor vi skulle starte afstemningerne?

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jo. Jeg håber også, at vi har fået den sidste tungt opfattende med. Jeg erklærede som den sidste taler, før mødet blev afbrudt, at når jeg på det tidspunkt ingen besked havde fået, så stemte vi for ændringsforslagene fra ministeren. Det gør vi stadig væk. Vi kan ikke skifte rundt i den fart med makker, som vi ikke tør stole på. (*Munterhed*).

Formanden:

Hr. Arne Bjerregaard har ordet for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må notere, at hr. Bernhard Baunsgaard gerne cirkulerer rundt med en anden makker i løbet af ganske få minutter, nemlig med SF.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslaget i tillægsbetænkningen, oprindelig stillet af Glistrup (FP), af denne taget tilbage, men derefter optaget af Wilhelm (VS)

forkastedes, idet 3 stemte for, 102 imod; 55 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslaget uden for tillægsbetænkningen af ministeren for skatter og afgifter (se foran)

vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 87 stemmer mod 73.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af øl.

(Lovforslag nr. L 202. Fremsat 19/5 82. Første behandling 24/5 82. Betænkning 28/5 82. Anden behandling 2/6 82. Tillægsbetænkning 2/6 82).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 4 ændringsforslag af ministeren for skatter og afgifter (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af ministeren for skatter og afgifter:

Til § 1

1) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af lovens § 17, stk. 3, ændres »112« til: »124«.

2) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af lovens § 17 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Den i stk. 3 nævnte regulering foretages kun den 1. oktober 1983. De efter denne regulering bekendtgjorte satser finder herefter anvendelse.«

Til § 2

3) I stk. 1 ændres »15. juni« til: »15. december«.

4) I stk. 3 ændres »juni 1982« til: »december 1982«, »1. juni« til: »1. december«, »juli 1982« til: »januar 1983« og »juni« til: »december 1982«.

Bemærkninger

Regeringen har noteret sig, at der næppe vil være et flertal for at fortsætte den automatiske pristalsregulering ud over 1983.

Ved ændringsforslaget er det derfor foreslået, at pristalsreguleringen af afgiftssatserne for øl kun foretages den 1. oktober 1983, og at ikrafttrædelsen af engangsforhøjelsen udskydes til 15. december 1982.

Det er dog stadig regeringens ønske at kunne tage spørgsmålet om en fortsættelse af pristalsreguleringen op på et senere tidspunkt.

Provenutabet i forhold til forslaget som vedtaget ved 2. behandling bliver herved 196 mill. kr. i 1982 og 250 mill. kr. i 1983.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Glistrup (FP):

Ved fremskridtspartiets stillingtagen til de ændringsforslag, der foreligger her vedrørende ølafgiften, må vi naturligvis lade os bestemme af de holdninger, der nu kom til orde fra folketingets flertals side vedrørende afstemningen om spiritusafgiften. Her viste det sig altså, at det forlig mellem 81 af folketingets medlemmer, som blev indgået her i går aftes, nu også har tilslutning fra de 9 fra det radikale venstre og dermed fra et flertal i denne sal, til trods for at der er vist al mulig god vilje over for det radikale venstres ønskemål i enhver henseende. Hvis det radikale venstre her under behandlingen af lovforslag nr. L 202 har den samme holdning, at man ganske ubetinget underkaster sig det, som socialistisk folkeparti og socialdemokratiet aftaler, hvis det er blevet det radikale venstres politik i løbet af dagen i dag, så må vi anerkende, at så har de tre partier et flertal, idet de 81 kan regne med, at de har 9 mere. Er det holdningen også her, må vi selvfølgelig forsøge at træffe vores afgørelser på det grundlag.

Men vi vil meget gerne have afgjort nu her fra det radikale venstres side: vil det radikale venstres holdning her ved ølskatten, hvor det virkelig drejer sig om væsentlige midler, 446 mill. kr., også være den, at man uden videre følger det forlig, som SF har fået gennemtruffet, disse 446 mill. kr., eller vil det radikale venstre være rede til at stemme imod disse 446 mill. kr. mindre i gifiktskatter i den situation, der nu foreligger? Hvad er det radikale venstres holdning til ændringsforslagene her?

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg ventede i flere timer, hvor der var en middagspause, på at få en tilbagemelding . . . (Munterhed). Jeg ventede i flere timer under en middagspause på at få en tilbagemelding. Ingen af de øvrige partier – bortset fra hr. Glistrups – kunne træffe deres beslutning.